

شرط الگوپذیری قرآنی

پژوهشگر و مدرّس

انسان‌ها در تعامل با یکدیگر برای بهره‌مندی از سعادت دنیا و آخرت خود، دائماً در تلاش بودند و بدین جهت یادرصدد الگوپذیری هستند یا ارائه الگو می‌کنند. الگوپذیری یعنی انسان خود را شبیه الگویی که آن را اختیار می‌کند، قرار دهد و در تمام حالات و سکنات و افعال و اقوال و حتی نوع اندیشه و فکر، خود را مطابق با آن شبیه‌سازی می‌کند؛ البته این نیز باید مورد توجه قرار بگیرد که همه‌کس یک‌نوع الگویی برایشان مهیا نیست، یعنی هرکس یک‌نوع الگویی رانمی‌پذیرد. پس هر فردی بر اساس نوع علاقه‌مندی و نوع فکر خود و برای رسیدن به هدفی که برای خودش طراحی کرده است،

الگویی را قرار می‌دهد و تلاش می‌کند که خودش را شبیه به‌آن کند. قرآن کریم دقیقاً به این روش توجه کرده است، وقتی بیان می‌دارد که الگوی مناسب برای شما در رسول خدا^(ص) وجود دارد(الاحزاب آیه ۲۱) مشروط به سه ویژگی که در فرد الگوپذیر باید وجود داشته باشد: اول؛ اینکه باید تنها به خدا امید داشته باشد و امیدش را به غیر خدا قرار ندهد. دوم؛ اینکه معتقد به قیامت و عالم آخرت باشد و به‌حوادث آن روز به‌خدا ی تعالی امیدوار باشد که نجاتش دهد. سوم؛ اینکه زیاد ذکر خدا و یاد خدا را انجام دهد. هم‌ ذکر لفظی و هم ذکر باطنی که به‌یاد خدا باشد، یعنی در تمام افعال و حرکات و حالات خود خدا را مدنظر داشته باشد. وقتی تمام وجود رسول خدا^(ص) اعم از حالات، تفکرات، سکنات، رفتارها، گفتار و غیر این موارد، الگو قرار داده شده است. پس به‌اذن و فرمان خداوند متعال آن حضرت متولی تمام امور بندگان شود و امور آنان به‌آن حضرت واگذار شده است، به همین سبب خدای تعالی فرمود: هر آنچه را رسول آورده است، بپذیرید و از آنچه شما رانهی کرد، شما نیز از آن موارد بهره‌بیزید.(الحشر آیه‌۶)

این نیز باید مورد توجه قرار بگیرد که نباید رسول خدا^(ص) از رفتار ما آزرده خاطر شده و حضرتش از آن عمل اذیت شود، یکی از آن مواردی که موجب آزرده‌گی خاطر آن حضرت می‌شود، مهم‌چویت قرآن و مورد بی‌مهری قرار گرفتن آن است.(الفرقان آیه۳۰)

البته قرائت قرآن خوب است و لکن کافی نیست و نزول قرآن برای هر چه بهتر خواندن نیست، بلکه در کنار قرائت باید در آن تدبیر و عمل به‌محتوای آن نیز شود. آری، اگر تنها قرائت قرآن و تدبیر و تأمل و تفسیر مورد توجه قرار بگیرد و همتی برای انجام محتوا و دستورات قرآنی نباشد، در این صورت قرآن مهجور و مطرود خواهد بود و مهم‌چویت قرآن موجب اذیت و آزار رسول خواهد شد. همان‌گونه که قرآن کریم ما را بدان توجه داده است: کسانی که خدا و رسولش را اذیت‌کنند خدای تعالی آن‌ها را در دنیا و آخرت مورد لعن قرار می‌دهد و عذاب دردناکی را برایشان مهیا کرده است.(الاحزاب آیه۵۷)

آیا در موارد اقتصادی و مسائل سیاسی و اجتماعی و نحوه معاملات و تعاملات میان خودمان و حتی نحوه پوشش و حرکات خود، به‌گونه‌ای عمل می‌کنیم که خدا و رسول مورد رنجش قرار نگیرند؟! اگر چنین است طوبی لکم و اگر غیر این است باید در رفتارمان در هر کجا که هستیم تجدید نظر کنیم.

بر اساس همین دیدگاه قرآن کریم فرمان می‌دهد؛ کسانی که مدعی هستند که خدای تعالی را دوست دارند و به‌او عشق می‌ورزند، باید از رسول خدا^(ص) تبعیت‌کنند. تا خدای تعالی آن‌ها را دوست بدارد و موجب بخشش و غفران گناهان فراهم شود.(آل عمران آیه ۳۱). یکی از مواردی که باید از رسول خدا تبعیت شود که موجب رضایت الهی هم نیز هست، عبارت از تبعیت از فرزندان و اهل بیتش که هم‌دوش قرآن قرار داده شده است: «من در میان شما دو چیز باقی می‌گذارم که اگر آن‌ها را دستاویز قرار دهید، هرگز گمراه نخواهید شد: کتاب خدا و عترتم که اهل بیتم هستند. ای مردم بشنوید! من به شما رساندم که شما در کنار حوض بر من وارد می‌شوید.»(بصائر الدرجات، ج ۱ ص۴۱۳). از این فرمایش معلوم است که هر چه‌غیر از این دو باشد گمراهی است و هر چه خلاف آن عمل شود، ضلالت خواهد بود.

چه شب است یارب امشب که ستاره‌ای بر آمد موکب‌های زیارتی

دهانم را می‌برم نزدیک گوشش و می‌گویم: باشه بابا مؤمن ... حالا جوش نیار که بعید نیست از اینجا پرتمون کنن بیرون. همان‌طور که پشتش را به من می‌کند، می‌گوید: خوبه بابا! تو هم فقط حال گیری کن. توی دلم می‌گویم چه ایرادی دارد، اصلاً رفیق یک وظیفه‌اش حال گیری است دیگر. بعد به تاریکی بالای سرم خیره می‌شوم. کاش می‌شد توی بیابان بخوابیم؛ بلکه آسمان را می‌دیدیم. فکرم را بلند تکرار می‌کنم. حوری که قهرش به ثانیه نکشیده می‌چرخد: نه ... تو دیگه چقدر خیره‌ای! وسط بیابون بخوابیم که چی؟ حالا گیریم چهارتا ستاره و ابر هم دیدی. ترسناکه دختر.

سری تکان می‌دهم که راست می‌گویی شب بیابان خوف دارد. بعد بی‌آنکه بخواهم ته دلم می‌لرزد. فکری می‌شوم که این آسمان روزی بالای سر دخترهای دیگری هم بوده است، دخترانی که توی بیابان دویده بودند. تک و تنها! بی‌پدر، بی‌برادر، درحالی که کسی سرشان داد می‌زده. یکی شلاق دستش بوده و دیگری زنجیر. می‌چرخم سمت حوری، توی تاریکی چشم‌هایش برق می‌زند و پتو را می‌کشد روی سرش. می‌شنوم که از آن زیر به عمه سادات سلام می‌دهد.

شکر

شاهرارNEWS.JR

شنبه ۲۹ شهریور ۱۴۴۴ هـ.شماره ۳۷۴۴

۱۴

مهر

کسانی که ایمان آورده و کسانی که هجرت کرده و در راه خدا جهاد نموده‌اند، آن‌ها امید به رحمت پروردگار دارند و خداوند آمرزنده و مهربان است.

سوره بقره، آیه ۲۱۸ ترجمه آیت‌ا... مکارم شیرازی

محبت به اهل بیت (ع) از ویژگی‌های اصلی ایمان است

گفت و گوی شهرآرا با حجت الاسلام والمسلمین بهاری به مناسبت روزهای آخر ماه صفر

ساحل عباسی

گفت‌وگو

رحلت رسول اکرم^(ص) را شاید بتوان غم‌انگیزترین اتفاق تاریخ بشریت دانست. رسولی که برای تبیین مکارم اخلاقی برگزیده شد. رسولی که در طول حیات مبارک خود تلاش کرد سرمزمل مقصود را به‌انسان نشان دهد تا کم‌گشته‌انسان در پی رسیدن به هدف یک بار برای همیشه در دسترس قرار بگیرد. حال باید

نگارنی پیامبر اکرم^(ص) درباره امت اسلام
امت اسلام بسیار بجا بود. ایشان نگران تفرقه‌افکنی دشمن و از دست رفتن اساس وحدت مسلمانان بودند، به این دلیل که خطر از دست رفتن واقعیت دین اسلام و تبیین درست معارف اسلامی از همین نقطه آغاز می‌شود

به ملکوت اعلی بود، جملاتی به عنوان وصیت و سفارش به مجموعه امت بیان کردند که عمل به آن‌ها تضمین‌کننده سعادت دنیا و آخرت ماست، گرچه برخی از مغرضان در آن زمان مانع رسیدن کامل وصیت از سوسی وجود مبارک حضرت محمد^(ص) به همه امت

اسلام شدند، اما برخی از وصایای به‌جا مانده از آن حضرت، تنها راه نجات بشر محسوب می‌شود که حضرت علی^(ع) در نهج البلاغه برخی از آخرین فرمایشات را بیان کرده‌اند.

وی در این باره گفت: امیرالمؤمنین در نهج البلاغه می‌فرمایند: سران حضرت بر دامن من بود و در همان لحظات آخری که روحش به عالم ملکوت عروج می‌کرد مطالبی را بیان کردند که از جمله آن‌ها مطالب حدیث مشهور ثقلین است که بر رفتن خود از پیش ما تأکید کردند

با ذکر به‌جا گذاشتن دویادگار گرانها نزد امت اسلام، قرآن و اهل‌بیت^(ع)، یادگاران ارزشمندی که رسول اکرم^(ص) بعد از خود در میان امت اسلام تا قیام قیامت به‌جا گذاشتند، تازمانی که در کنار حوض کوثر در آخرت بر ایشان وارد شوند.

حجت الاسلام بهاری در این باره خاطرنشان کرد: رسول اکرم در ادامه وصایای خود بر این موضوع تأکید داشتند که عمل به دستورات الهی که در قرآن کریم به عنوان ثقل اکبر و اطاعت از روش و منش سیره اهل بیت^(ع) که به‌عنوان ثقل اصغر برجسته شده، مهم‌ترین

اصلی است که من را به عنوان پیامبر خاتم‌خشنود می‌کند. حضرت علی علیه‌السلام به این نکته اشاره کردند که در آخرین لحظاتی که سر مبارک پیامبر^(ص) بر دامن من بود، از حضرت خواستم که در این آخرین لحظات مرا نصیحت کند. حضرت فرمودند: علی

اینجا قربانگاه عاشقان و مشهد شهیدان است. شهیدانی که نه شهدای گذشته و نه شهدای آینده به پای آن‌ها نمی‌رسند.

امام علی^(ع) تهذیب، ج ۶، ص ۷۳

محبت به اهل بیت (ع) از ویژگی‌های اصلی ایمان است

درست معارف اسلامی از همین نقطه آغاز می‌شود. عمل به دستورات قرآن کریم به‌عنوان سرمایه اصلی و عظیم امت اسلام، مهم‌ترین خواسته رسول اکرم^(ص) از یکایک مسلمانان جهان است. از این رو باید این خواسته را سرلوحه زندگی خود قرار دهیم تا بهترین الگو برای جامعه بشری باشیم.

امت مسلمان بود.

این کارشناس دینی در این باره تصریح کرد: بی‌تردید نگرانی پیامبر اکرم^(ص) درباره امت اسلام بسیار بجا بود، چرا که ایشان نگران تفرقه‌افکنی دشمن و از دست رفتن اساس وحدت مسلمانان بودند. به این دلیل که خطر

از دست رفتن واقعیت دین اسلام و تبیین

نگاهی به رویکرد مبارزاتی پیامبر(ص)، امام حسن(ع)، امام حسین(ع) و امام رضا(ع)

در دوران حیات پیامبر^(ص) همواره عده‌ای پایانش در حال مخالفت و مبارزه بودند، پس از رحلت ایشان زمینه‌سازی انحراف در امر رهبری جامعه اسلامی انجام شد و تا آنجا پیش رفت که به‌خانه‌نشینی امام علی^(ع) منجر شد، پس از آن امامان شیعه همواره در پی مبارزه با این انحراف عظیم بودند، مبارزه‌ای که در هر دوره نسبت به شرایط زمانه از فرهنگ‌سازی تا قیام راشامل می‌شد، در ادامه به مبارزه در سیره چهارتن از بزرگان دین^۱ که در این ایام سوگوار شهداشان هستیم، نگاهی خواهیم داشت.

● **قیام مسلحانه: رویکرد مبارزاتی و سیاسی سیدالشهدا^(ع)**

● **نفوذزدایی، رویکرد مبارزاتی و سیاسی امام حسن^(ع)**

● **از فرهنگ‌سازی تا یکپارزد رویکرد مبارزاتی و سیاسی پیامبر اسلام^(ص)**

● **روشنگری: رویکرد مبارزاتی و سیاسی امام رضا^(ع)**

اولین تدبیر امام رضا^(ع) درباره مانع، نحوه خروج ایشان از مدینه بود. ایشان با درخواست سوگاری در هنگام بدرقه‌شان، به‌طور علنی تراضیایی خود از این سفر را نشان دادند. نیز در قتل ولایت عهدی تازیانی که توسط مانعون تهدید به مرگ شدند، تدبیر دیگر ایشان بود. پذیرش ولایت عهدی به‌شرط دخالت نکردن در امور سیاسی که موجب پراخت ایشان از حکومت جور شد. با این کار پس از یک‌صد و پنجاه سال سکوت، حضرت فرصت ارتباط با مردم را پیدا کرد و به تشریح و تبیین جایگاه امامت پرداختند.